

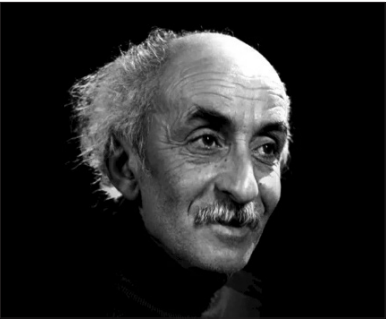
روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران	
یکشنبه ۲۲ آبان ۱۴۰۱_ ربیع الثانی ۱۴۴۴_ ۱۳ نوامبر ۲۰۲۲- شماره ۲۰۵۹_ سال هفتم	
۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان - ضربت کیفی ۶۷۴	
www.hamdelidaily.ir	hamdeli@gmail.com
سردبیر: فضل‌الله یاری	
چاپ: صمیم ۰۲۱-۴۴۵۳۳۲۷۵	توزیع: نشر گستر امروز ۰۲۱۶۹۳۳۰۰۰
نشانی: تهران- میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی- کوچه مهر- پلاک ۶- طبقه اول- واحد ۳	
تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۵- ۰۲۱۶۶۹۸۱۲۷۱	

ادبیات

نیما چگونه شعر فارسی را نو کرد؟

از سرزنش‌های عالیه‌خانم تا انقلاب در ادبیات ایران

همدلی – علی اسفندیاری که به نیما یوشیج شاعر در بین مردم شهرت دارد، پایه‌گذار سبک نوینی در شعر و ادبیات فارسی است و او را پدر شعر نو فارسی می‌نامند. او در ۱۲۱آبان سال ۱۲۷۶ در یوش مازندران به دنیا آمد و بعد از سال‌ها به یکی از شعرای معروف ایرانی تبدیل شد. او که برای ادامه تحصیل به تهران آمده بود در مدرسه فراسویان مشغول به درس خواندن شد و با توجه به فضای آن روز کشور که حال و هوای مشروطه را داشت خیلی زود با سیاست و احوال اجتماعی دوران خودش آشنا شد و با علاقه‌ای که به نظام وفاق معلم ادبیاتش داشت دل به کار شاعری داد و او هم نیما را در این راه تشویق کرد و یاری داد. شاعر بیقرار و متفاوت آن روزگار اگر چه در ابتدای کار به شیوه قدما و همعصرانش شعر گفتن را با کلاسیک‌سرای آغاز کرد اما خیلی زود از این شیوه دست کشید و راهی نو را در شعر برگزید که در نهایت منجر به انقلاب در سنت دیرینه و قدرتمند شعر فارسی شد. نیما که همه توان و وقتش را وسواس گونه صرف کار شاعری کرده بود با این حال در زندگی اما کمیتش لنگ بود و همین سبب بود که با عالیه خانم، همسرش که همراه و پشتیبانش در اداره امور خانه و بیرون از خانه بود به مشکل بخورد و عالیه او را سرزنش می‌کرد که زندگیاش را تعطیل کرده و به شاعری که هیچ درآمدی ندارد، پرداخته است. نیما اما با این همه و بسا توجه به همه‌هایی که از طرف طرفداران متعصب شعر فارسی و فضلا و ادبای شناخته شده به او می‌شد به دلیل ایمانی که در خودش سراغ داشت و توانایی انجام این کار بزرگ، از پا ننفت. جان شیدای او باعث موفقیت در این روزی شد و به همین واسطه جمعی از جوانان نوجوی آن سال‌ها به اشعار او علاقمند شدند و باب مرآوده با او را –که بد قلق و دیرجوش بود- باز کردند و همان جوانان شدند پیشگامان شعر مدرن فارسی. او با مجموعه آفسانه که مانیفست شعر نو فارسی بود در فضای راکد شعر ایران، انقلابی به پا کرد

تأثیر تاریخی

روزی که حافظ اسد با کودتا حاکم سوریه شد

مسئولیت این شکست سنگین پدید آمد. سوریه در این مقطع زمانی همچنین شاهد تیرگی روابط با شماری از کشورهای عربی و گرایش غیرمنطقی به سوی کشورهای سوسیالیستی آن زمان بود. با تشدید اختلافات میان دو طرف، در سال ۱۹۷۰ میلادی، حافظ اسد با جلب همکاری سپهبد یکم جناق فرماندهان نظامی در ۲۲نوامبر سال ۱۹۷۰ میلادی، با یک کودتای بدون خونریزی، «صلاح جدید» و «تورالدین الاتاسی» را برکنار کرد و به زندان انداخت. این جریان در تاریخ معاصر سوریه «جنبش اصلاحطلبانه» نام گرفت. در واقف، اختلافات درونحزبی و شکست سوریه در جنگ ۱۹۶۷ میلادی با رژیم صهیونیستی که به اشغال بخش گسترده‌ای از سرزمین سوریه توسط اسرائیل انجامید، بستر کودتای سفید حافظ اسد علیه «تورالدین الاتاسی» رئیس جمهوری وقت را فراهم آورد. بلافاصله پس از این حرکت، «حافظ اسد» خود را نخست‌وزیر خواند و در ۱۲مارس ۱۹۷۱ میلادی، در یک همپرسی به ریاست جمهوری این کشور انتخاب شد. این کشور، به جز درگیری‌های خونین نیروهای دولتی با گروه اخوانالمسلمین سوریه در سال ۱۹۸۲میلادی، شاهد ناآرامی‌جدی داخلی در طول ۳۶سال گذشته نبوده است. حافظ اسد ۲۱خرداد ماه ۱۳۷۹ در ۷۰سالگی در گذشت و در زادگاهش شهر «فرداحه» از توابع استان لاذقیه واقع در ۲۴۰کیلومتری شمال غرب شهر دمشق، به خاک سپرده شد.

با همسر و از نگاه محصل

نقد و بررسی چند دفتر شعر از وحید مدحتی

از انقلاب میدان‌ها، تا آزادی خیابان‌ها

فیض شرفی

منتقد و پژوهشگر ادبیات

در اشعار وحید مدحتی در مجموعه‌های «به نامسوس عینک ربیون»، «زیر پتوی مصدق، شانه‌های توست که می‌لرزدم و «باد به استقیالم برای صرف وقت می‌آید» با معیارهای نو و تازه‌های رو به رو هستیم که همه از معیارهای شعر سنتی و نیمايي تفاوت دارد. مدحتی بر اساس نظریه نیچه در این سروده‌هابر این نظریه پای می‌فشارد آنچه آدمی می‌شناسد، مفاهیمی است که خود برساخته است. از نگاه نیچه، شناسایی هماره متضمن قسمی انتقال آفرینشگرایانه معنایی است که ما با استعاره‌ها پیوند می‌دهیم. به راستی «شناختن» چیزی جز به کار گرفتن استعاره‌های زیبا ودلیذیز نیست. همه‌شناخت‌ها متضمن استعاره است و استعاره یعنی بردن و رساندن، جانشین کردن یا منتقل کردن. به جز استعاره، مفهوم دیگری که لیوتار و ژیل دولوز عرضه می‌کنند، مجازی (تشیبیهی، تمثیلی) است که به معنی نوعی «گربودگی» است. «بیوتار» در برابر قاعده گفت‌مان در فضای تصویری و متنی در عامل مجازی یا قاعده مجازی تاکید می‌کند. نیچه بر همین مبنا حقیقت را سیاهی جنبنده از استعاره‌ها، مجاز جز و کل و انسان‌پنداری و مجموعه‌ای از روایات انسانی که به طور شاعرانه و بلاغی کچالیده شده، انتقال یافته و آرایش شده و پس از کاربرد طولانی با دو مردم، پایا، کانونی و الزام‌آور می‌نماید. حقیقت‌هاواهمی هستند که ما فراموششان کرده بودیم و استعاره‌هایی هستند که نمی‌توانیم تهی شده‌اند و از سسکه افتاده‌اند نتیجه عملی نظریه‌های پادسمرنیستی عبارت است از ارائه «روایت خر»- به جای «روایت

بلاغ

مهر داد بهار؛ اسطوره اسطوره‌شناسی ایران

پژوهش‌های اسطوره‌شناسی در ایران با نام مهرداد بهار گره خورده است؛ کسی که تمام عمر خود را به مطالعه در زمینه فرهنگ، اساطیر و آیین‌های ایرانی اختصاص داد و همین زمان‌گذار طرح‌های علمی‌آرزشمندی در این زمینه بود. او پنجمین فرزند محمدتقی بهار «ملک‌الشعر» بود که ۱۰ مهر ۱۳۰۸خورشیدی دیده به جهان گشود. در ۲۱سالگی پدر خود را از دست داد. مهراد بهار در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران تحصیل کرد و پس از ۲۸مرداد ۱۳۳۲ در زمان دانشجویی به خاطر انجام فعالیت‌های سیاسی، دو سال زندانی شد.در ۱۳۳۶خورشیدی موفق به دریافت درجه لیسانس ادبیات فارسی از دانشگاه تهران شد. در فروردین‌ماه سال ۱۳۳۸ به انگلستان رفت و در «مدرسه مطالعات زبان‌های شرقی و آفریقایی» دانشگاه لندن نزد استادانی چون مری بویس، مکزی و هنینگ به ادامه تحصیل در رشته مطالعات کهن و میانه ایرانی پرداخت.بهار در ۱۳۴۴خورشیدی پس از چهار سال مدرک فوق لیسانس خود را گرفت و در ۱۳۴۶ با دفاع از پایان‌نامه خود با عنوان «فرینش در اساطیر ایران» موفق به دریافت دکترا در رشته زبان شناسی و زبان‌های ایرانی باستان از دانشگاه تهران شدوی پس از

بلاغ جهانی

صلیب مدرن، ذهن مستهجن، سوتی، دیپلماتیک، بادکنک ترکیده، مالیات، سوت و کور، دراماتیک…» مدحتی چند قسم روایت را با هم ترکیب و سپس تجزیه می‌کند و بعضی از عبارات در روایت معلق می‌مانند و به صورت استهزایی «قیضه‌گویی» و تقلید تمسخرآمیز و استهزای از دیگر شعرها و اسالیب درمی‌آید: «اینجا پر از هوای تازه ست‌اشعرهای ناتمام را به پاس شب مهتاب به آیدا بسیار اهت کتاب را برایت خاکی کرد/آب را شعر نکنیم/که شاعری به چیزی که ممنوع مطلق است/ترا از زیر سبب گاز خورد/ه‌ای در کردند/هیچ زن فرشته‌ای پشت تبعیدیان آب نریخت/زمین با زبان بی‌زمینیش چه خوبی برای ما نوشته است./چقدر جزاه سیب‌های قشنگ روی دست‌ام گذاشتند/ که خود برساخته است. از نگاه نیچه، شناسایی هماره متضمن قسمی انتقال آفرینشگرایانه معنایی است که ما با استعاره‌ها پیوند می‌دهیم. به راستی «شناختن» چیزی جز به کار گرفتن استعاره‌های زیبا ودلیذیز نیست. همه‌شناخت‌ها متضمن استعاره است و استعاره یعنی بردن و رساندن، جانشین کردن یا منتقل کردن. به جز استعاره، مفهوم دیگری که لیوتار و ژیل دولوز عرضه می‌کنند، مجازی (تشیبیهی، تمثیلی) است که به معنی نوعی «گربودگی» است. «بیوتار» در برابر قاعده گفت‌مان در فضای تصویری و متنی در عامل مجازی یا قاعده مجازی تاکید می‌کند. نیچه بر همین مبنا حقیقت را سیاهی جنبنده از استعاره‌ها، مجاز جز و کل و انسان‌پنداری و مجموعه‌ای از روایات انسانی که به طور شاعرانه و بلاغی کچالیده شده، انتقال یافته و آرایش شده و پس از کاربرد طولانی با دو مردم، پایا، کانونی و الزام‌آور می‌نماید. حقیقت‌هاواهمی هستند که ما فراموششان کرده بودیم و استعاره‌هایی هستند که نمی‌توانیم تهی شده‌اند و از سسکه افتاده‌اند نتیجه عملی نظریه‌های پادسمرنیستی عبارت است از ارائه «روایت خر»- به جای «روایت

روایت‌ها و تکلم

ای دست تو آتش زده در خرمن من
تو دست نمی‌گذاری از دامن من
این دست نگارین که به سوزن زده‌ای
هرچند حلال نیست در گردن من

منتق‌ها و تکلم

آوارگاه: فاصله بین شانه تا محلی که طاق بر اثر بار زیاد فرو میریزد
کلاهی: فاصله بین تیزه تا محل تمام شدن آوارگاه را کلاهی گویند.

مجازستان

- سلامی بکنم به اون دبیر شیمی که گفت: تو این مدرسه دولتی نمون! گفتم: ما پول غیرانتفاعی نداریم. گفت: مامات تلاهاشو بفروشه، وگرنه اینجا بونی هیچی نمی‌شی. تمام راه تا خونه بغض کردم، چون مامانم طلایی نداشت که بفروشه. من تو همون، مدرسه موندم و کنکور دو رقمی شدم. حواسمون به حرفامون باشه.(مونوسیت)
- ولی خوبی ایران اینه که توش عدالت ملموسه، پسرا برای سفر رفتن مانعی مثل سربازی دارن، دخترا هم برای سفر رفتن از طرف خانواده محدود میشن. تازه همه اینا برا وقتیه که پول و همسفر و پلی‌لیست و دوربین و… بقیه چیزا جور باشه.(itourso)
- خیلی وقتا وقتی عصبی و ناراحتیم خیلی راحت آدمای مهم زندگیمونو از خودمون میرونینم، اخی فقط زورمون به اونا میرسه. هومانایی که دوسمون دارن. (کوتلاس)
- سرزبان من چیزی به اسم خون کثیف در بدن وجود نداره که میرسن حجامت میکنن تا به اصطلاح اون خون کثیف از بدنتون بره بیرون. به جای اینکار برین خون اهداء کنین، حداقل در کنارش یه کار مثبت هم انجام دادین. (هاریسون)

تکلم علم

یک سیاه‌چاله متوسط هنگام بلعیدن یک ستاره کشف شد
ستاره‌شناسان با کشف یک سیاه‌چاله متوسط که هنگام بلعیدن یک ستاره در یک کهکشان کوتوله است، اکنون یک گام به حل یکی از بزرگترین رازهای نجوم نزدیک‌تر شده‌اند. یک سیاه‌چاله متوسط که در یک کهکشان کوتوله پنهان شده بود، زمانی خود را نشان داد که ستاره بدیناسی را که به فاصله بسیار نزدیک به آن منحرف شده بود، بلعید. این کشف، امکان تعیین جرم این سیاه‌چاله را فراهم کرد. است. همچنین می‌تواند به دانشمندان کمک کند تا نحوه تعامل سیاه‌چاله‌ها و کهکشان‌ها را بهتر درک کنند.
نیادی ستاره که به عنوان «رویداد اختلال کشندی» TDE شناخته می‌شود، منجر به شراره‌ای از تابش و تشعشع شد که برای مدت کوتاهی تمام روشنایی ستاره‌ای کهکشان کوتوله را تحت‌الشعاع قرار داد. این کهکشان کوتوله با نام J۱۵۲۱۲۰۰۷z۱۰۴۱۰۱۴۰ شناخته می‌شود و ۸۵۰ میلیون سال نوری از ما فاصله دارد. رویداد اختلال کشندی با اختلال جزر و مدی زمانی رخ می‌دهد که یک ستاره به فاصله بسیار نزدیک به یک سیاه‌چاله برسد و گرانش قدرتمند سیاه‌چاله با ایجاد نیروی کششی موجب از بین رفتن ستاره شود. در اثر این رخداد که تقریباً هر ۱۰هزار سال یک بار در هر کهکشان رخ می‌دهد، پرتوی قدرتمندی از جنس پرتوی ایکس ساطع می‌شود که می‌توان با تلسکوپ آن را مشاهده کرد. اخترشناسان این شراره را با «آزمایش ابرنواختر جوان»(YSE) که یک بررسی بین‌المللی برای شناسایی انفجارهای کیهانی و رویدادهای اخترفیزیکی گذرا است، ثبت کردند. آن‌ها اولین نشانه‌های نور را هنگامی که سیاه‌چاله شروع به بلعیدن ستاره کرد، به لطف اطلاعات YSE مشاهده کردند. زمان وقوع این رویدادها به محاسبه جرم مرکز سیاه‌چاله کمک می‌کند. بنابراین ثبت این لحظه اولیه برای درک اینکه سیاه‌چاله چقدر بزرگ است، بسیار مهم بود. سپس دانشمندان از تلسکوپ فضایی هابل ناسا برای مشاهده تأثیرات بعدی استفاده کردند. همانطور که در تصویر مشاهده می‌شود، دوربین فرابنفش فضاییمای هابل، حلقه‌ای از ستاره‌ها را مشاهده کرد که در اطراف هسته کهکشان شکل می‌گرفتند. رامبیز-روئیز و برنا موکлер از دانشگاه کالیفرنیا سانتا کروز، اولین کسانی بودند که این رویداد را که تاکنون فقط برای سیاه‌چاله‌های کلان جرم مؤثر بوده است، پیش‌بینی کردند.شارلوت آنگوس نویسنده ارشد این مطالعه گفت: این شراره فوق‌العاده سریع بود، اما از آنجایی که داده‌های YSE اطلاعات اولیه زیادی در مورد این رویداد به ما داد، ما توانستیم با استفاده از آن، جرم سیاه‌چاله را مشخص کنیم.با این حال، این رقم هنوز فاش نشده است. رایان فولی یکی دیگر از نویسندگان این مطالعه که به برنامه‌ریزی بررسی YSE کمک کرده است، توضیح داد که این کشف، همچنان گسترده‌ای ایجاد کرده است، زیرا رویدادهای اختلال کشندی همچنان به یافتن سیاه‌چاله‌های متوسط بیشتر در کهکشان‌های کوتوله ساکت کمک می‌کنند. علاوه بر این، به گفته شارلوت آنگوس، یافته‌های این گروه پژوهشی می‌تواند به عنوان پایه‌ای برای پژوهش‌های آینده در مورد سیاه‌چاله‌های متوسط باشد. تمام کهکشان‌های غول پیکر از جمله کهکشان راه شیری، در مرکز خود سیاه‌چاله‌های کلان جرم یا ابرسیاه‌چاله دارند. این هیولاهای عظیم با جرم میلیون‌ها یا میلیاردها برابر خورشید ممکن است از سیاه‌چاله‌های کوچک‌تر یا متوسط با جرم‌هایی بین ده‌ها هزار تا میلیون‌ها جرم خورشید ایجاد شده باشند. طبق یک نظریه، کیهان اولیه با چندین کهکشان کوتوله کوچک پر شده بود که حاوی سیاه‌چاله‌هایی با جرم متوسط بودند. این کهکشان‌های کوتوله در طول زمان با کهکشان‌های بزرگ‌تر ادغام شده یا بلعیده می‌شوند و هر ادغام باعث افزایش جرم مرکز کهکشان می‌شود. در نهایت، این فرآیند ادغام سیاه‌چاله‌های عظیمی‌را که امروز می‌بینیم منجر شده‌اند.

چند در فرهنگ ایران و ادیان آسیایی و نیز چند کتاب برای کودکان که برای فهرست آثار کامل وی به «کتاب‌شناسی دکتر مهراد بهار» می‌توان رجوع کرد. کتاب پُندهش از نظر در برداشتن مطالب مربوط به اسطوره‌شناسی و علوم پیش از اسلام ایران پرارزش‌ترین و مهم‌ترین اثر پهلوی بهترین منبع برای دسترسی به واژه‌های زبان پهلوی و زمینه اصلی پژوهش‌های بهار اساطیر و ادیان ایرانی است که در این خصوص بیشتر به بن‌مایه‌های هندواروپایی و تنوع ادیان و آیین‌های ایران باستان و تأثیر اساطیر و ادیان بین‌النهرین بر پارهای از آن‌ها تأکید و توجه دارد. مهم‌ترین آثار بهار عبارت است از واژه‌نامه پُندهش، واژه‌نامه گزیده‌های زادبَسَیْرَم، اساطیر ایران، جستاری

پیش‌بینی درباره تماشاگران ایرانی جام جهانی ۲۰۲۲

۱۳۰آبان ساعت ۱۶:۳۰ به وقت تهران به مصاف تیم ملی انگلیس می‌رود. بازی بعدی تیم ملی ۱۴آذر با ولز خواهد بود و ایران در بازی پایانی مرحله گروھی مقابل تیم آمریکا بازی می‌کند، این مسابقه ۱۸آذر برگزار خواهد شد.

دربچه